

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Quid primum in loco Missionum faciendum. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

nisi per preces pro aliis, & per exempla etiam pro suis sororibus præstant. Hæc fuit causa, ob quam S. Teresa sua Monasteria eius monialibus etiam fundavit, ut quemadmodum ipsa scribit in itinere per se et. l. Cum tam multi sint qui Deum variis modis offendunt. Moniales sue pro illorum conversione orant. nec non assidue pro defensoribus Ecclesie, pro Concionatoribus aliisque, viris doctis ipsam propugnantis. Ipsa verò. ut scribit Didacus Iepesius in eius vita lib. 3. c. 25. noctes integras consumebat orando. Et sœpè pro conversione animarum, præsertim hæresi infectarum. Et dedisset mille vias: si posset tantum unam animam convertere. Et in 40. annis quos exegit in exercitio orationis, nil magis à Deo petebat, quam dilatationem divinæ gloriæ. Et S. Ecclesie augmentum, nec curabat diutius herere in purgatorio, dummodò Deus magis cognosceretur ab hominibus & amaretur. Sed de hac re iterum sermo recurret.

CAPUT TERTIUM.

Quid primum in loco Missionum faciendum.

359. Postquam autem ad locum destinatum pervenerint. invocato prius Angelo tutelari illius loci. & Angelis custodibus singulorum statim templum adeant, & sua omnia Deo commendent, & animas quibus sunt servituri; ut præscriptum est in instructione 13. nu. 3. pag. 70. & faciebat P. Petrus Faber. Et eadem occasione salutandus est Prælati vel Parochus, si adest, humiliter & humaniter, exemplo S. Xaverij: qui teste Turfellino in eius vita l. 6. c. 8. Divinum Numen in Episcopis & eorum Vicariis venerans ex eorum auctoritate sua munia obire gestebat, eisdemque prorsus omnibus in rebus, dicto audiens erat. idem ceteris de Societate facere iubebat: à nostris hominibus obedientie in Præpositos Ecclesiasticos prodendum exemplum dicitans: ut non conciones haberent ad populum, non Societatis munera obirent, nisi facta ab Episcopo aut Vicario potestate: neque committerent, ut Præpositi Ecclesiastici talibus ministeris iure offenderentur: neque unquam ab illis: quamvis iustà causa oblata sese abalienarent. Quod si quando secus accidisset, sanè graviter ferebat. Itaque cum duo Vicarij de Patribus duobus qui apud eos erant, conquesti essent per literas, protinus ad illos scripsit, ut exemplo Vicarios adirent, & dexteram eorum suppliciter exosculati, peterent veniam: atque in posterum summam observantis significacionem præferentes, singulis hebdomadis ad eos irent salutandi gratiâ. Talem verò tantamque modestiam ac submissionem necessariam esse dicebat, cum ad diabolum superbie caput debellandum, tum verò ad Ecclesie Præpositos insigni obsequio promerendos, ut illis secundis ac propius Christiana res melius gereretur. Idem inter monita scripta pro nostris Indiæ cultoribus, hoc quoque reliquit apud Turfellinum l. 6.

c. 12. Adversus Episcopi Vicarium egregiam semper adhibebat reverentiam obedientiamque. Quocirca simul atque oppidum, ubi is versatur attingeris, protinus eius genibus aduolutus, de more osculaberis manum. Indes peres ut tibi potestatem faciat concionandi, audiendi confessiones, ceteraque pietatis munera obeundi. Nec unquam te ab eo quantacumque offensio alienabit, sed accendet potius ad illius pectus omni comitatu genere permulcendum, ut is aliquando piis meditationibus exultet, & commodior fiat & melior. Caterorum quoque sacerdotum gratia captanda, tuendaque, quò impensius ipsi quoque ad salutares meditationes illas pelliciantur. Hoc ipsum quoad Ecclesiasticos, præscribitur à Reg. 7. Missionum, & in instructione 13. num. 2. pag. 70. Offensis ei (scilicet Parocho) patentibus, & omnem benevolentiam ei exhibendo, & cauendo ne vel minimo indicio dent suspensionem, quasi ad eum visitandum veniant, & nominatum quòd Clero in omnibus probari & satisfacere studebant, opera nostra ei offerenda, & petendum, ut cum eius bonâ gratiâ nobis liceat eum iuvare, in tradendâ doctrinâ Christianâ, confessionibus audiendis, procurandis pacificationibus, cum protestatione, nullas nos elemosynas ad illum spectantes presaturus, sed sine vllâ eius & aliorum remuneratione, nostra ministraturos gratis spiritualia munia, Deo solo remuneratore fore contentos. Hanc etiam ob causam S. P. N. Ignatius volebat, nos nostris uti privilegij inuitis Prælati: atque enim Privilegiorum præfida, tum denum in animorum causa perutiliter adhiberi, cum ad eos ita iuvandos voluntas proximi Pastoris accederet: cumque eâ de causâ ab Apostolicâ Sede Privilegia tribuantur, ut eò facilius animis consulatur, nisi ex eorum usu, hæc ad ammos detruetur vtilitas, immò potius retardetur, quo Pastores non consentiant, satis esse ea omnino non adhibere, quam contra eorum naturam adhibendâ: sua spe ac labore frustrari. Et cum Anno 1554. Robertus Croius Antistes Cameracensis per literas suis Ministris edixisset, ne quinquam de Societate permitterent in sua Diocesi concionem aduocare; quod si quem eiusmodi nacti essent, carcere coercerent, S. Ignatius nihil hac re commotus, & interpretans exordiorum moras in successus felicioris inducium, satis habuit commendatitias literas à Cardinale Carpeni mitti ad Apostolicum Nuncium agentem cum Imperatore Bruxellis. Interimque suos (viri semper in eiusmodi causis solebat) admonet, quam modestissime sese gerant, ne quid asperius in Episcopum, unde magis irriteretur, efficiant, neque sua iura contra eius edicta, per Apostolicas literas, quod eis proclivè erat, prolata defendant. Id etiam monet ibidem S. Xaverius: Oppidorum quoque Præfatis dicto audiens eris, omnique obsequio. Et quoad eius fieri potest familiaritate, eorum tibi devincies animos, neque vllâ de causâ, quamvis iustâ, in eorum offensionem ordiumque incurres. Si quid sceleris admiserit quispiam illorum, primum opportuno sermone illato, amice commiterque ei ostendes, magnum te capere dolorem ex infamia, que eius nomen dignitatemque sedant, tum patri comitate ac submissione, ita expones rumores de illo vulgatos, ut peccatum suum per se, & agnoscat & corrigat.

vigat. Id autem tum fieri oportet, cum spes latum profuerit, spondet admonitionis euentum; sin minus, o-
mnia totum hoc negotium prestat, quam frustra ni-
tus aliud, vt dicitur, laborando, quam odium qua-
rere.

Deinde exemplo P. Paschasij Broët vnus è
primis S. P. N. Ignatij sociis, visitato templo, &
loci Pregato seu Parocho, in hospitio, seu diuer-
sorio, in quo manere volunt vel debent, deuotè
Horas Canonicas, etiam ad aliorum exèplum,
non ad vanam deuotionis ostentationem, reci-
ent. De P. Paschasio sic scribit Sacchinus 2. p.
lib. Soc. l. 6. n. 96. Cum ad diuersoria peruenit, in
sacrum aliquem locum se abdere solebat, ac flexis ge-
nibus apertò capite Sacerdotale Officium, ante omnia
excepti tantà contentione & caritate, vt vultus ipse ar-
dere videretur. Immo, vt legi in quodam scripto
Romani Archiepiscopi ex Gallia Româ ad P. Clau-
dium Generalem misso, instar camini ignem
suppositum habentis, caput Paschasij orantis
vehementer fumabat. Ita mentis ardor inflam-
mabat corpus sacro incendio deuotionis. Qui
ardor etsi nobis desit, non desit in orando re-
uerentia & attentio. Decet enim primordium
nostræ apud externos commorationis à Dei
cultu inchoare. Si enim Ethnici omnia inchoa-
bant ab inuocatione salutarum Deorum, vide
illud Poëtæ Ecloga 3. acceptum ab Arato in
Phœnom. & Theocrito in Prol. Idyl. 17. A Ioue
principium Musæ; multò magis studia eripiendâ-
rum è diaboli faucibus animarum, ab inuoca-
tione Ecclesiasticâ diuini auxilij, & laudatione
Canonicâ Diuinæ Maiestatis inchoanda est. Vt
quemadmodum orat Ecclesia, Cuncta nostra ope-
ratio à Deo semper incipiat, & per eum cepta fini-
tur.

Post peracta à nostris hospitibus Diuina, so-
lent Patres famulas, apud quos manere volu-
mus, si tempus pomeridianum sit, collationem
seu merendam offerre, quæ omnino modeste
detrectanda est, si ante meridiem alibi pransi
sunt; & in posterum hæc obseruanda.

CAPVT QVARTVM.

De ratione viuendi in locis & domicilijs
Missionum.

Primo, in cenâ & prandio, iuxta Regulam 9.
peregrinorum, sobrietatis & modestie in conuer-
satione habenda ratio. Hanc ob causam S. Domi-
nicus, vt scribit in eius vitâ insigni Ferdinandus
de Castillo i. p. Histor. Ord. Prædic. dum sibi in
itinere arderet (pedes enim faciebat itinera, suâ
batulans cappam, nec vlli volenti eum subleua-
re ab onere, eam gestare permittens) antequam
intraret ciuitatem vel oppidum, aquæ potu si-
tim extinguebat, ne si à secularibus cerneretur
in diuersorijs copiosius a quam bibere, scandali-

zarentur, vt sunt ad talia procliuës. Est etiam
admirabile huius inter comedendum modestie
& parsimonie ac sobrietatis exemplum, anno-
tatum ab oculato teste P. Ludouico Conualuo
in Diario pag. 9. in S. P. N. Ignatio, qui traxit ad
Societatem nostram primarios Patres Natalem, Ma-
dridium & multos alios, sine alijs persuasiombus, tan-
tùm eo modo, quem tenebat ad mensam in comedendo
& loquendo.

Vtantur ergo Missionarij etiam occasione
conuiuiorum cum secularibus, quæ declinare
non poterunt: (si eis non sint à superioribus
prohibita sed concessa) religiosè enim eâ pera-
gendo, multos ad pietatis studia allicient, &
quandoque à vitâ malâ vel ab hæresi, ad piam,
& ad fidem conuertent. Sensim enim modestiæ
& humanitatis exemplis nostris, primò afficien-
tur nobis, deinde ad probitatem vitæ & fidem
attrahentur, vt semper nostri experti sunt &
experiuntur in Polonia Regno. Idèò P. Iacobus
Layneç secundus Præpositus Generalis Socie-
tatis nostræ, & vnus ex dilectis S. Ignatij sociis,
reprehendit per litteras anno 1560. in Hispaniâ
missas P. Bustamantium Prouincialem, quod
prohibuisset nostris conuiuia cum alijs, præter-
quam cum Episcopis & Religiosis, & addidit:
*Hoc esse in Societate nouum, ex quo multa occasio nes-
diuini seruitij perdi possent. Apparuit hoc euiden-
ter in nostro S. Francisco Xauero, qui prandens
apud exteros saculares in ædibus eorum, mul-
tas hac occasione concubinas ab ijs expulit, sua-
ui & hilari modo suadens, vt vnâ formosio-
rem, pulsus reliquis retineret, & matrimonium
cum eâ intreret, vt scribit Turfellinus in eius vita
l. 6. c. 10.*

Extat huius rei antiquius exemplum apud
Rosveydum nostrum pag. 522. numer. 151. ex
lib. 3. num. 151. Vitarum SS. Patrum à Rufino
collectarum, Abbas, inquit, Paphnutius, non gusta-
bat vinum aliquando. Semel autem ambulans deuenit
super latrones: & cum in via eos inuenisset bibentes. co-
gnitus est à Principe latronum, qui sciebat eum quidd
vinum non biberet: sed videns quia ex labore itineris
fatigatus esset, impleuit calicem grandem vino, & gla-
dium tenens in manu suâ, dixit seni: Nisi biberis hunc
calicem, occidam te. Cognoscens senex, quia ex manda-
to Dei vult facere, volens eum lucrari, tulit & bibit.
Princeps autem latronum cepit ei dicere. Indulge mihi
Abba, quoniam tribulaui te. Cui senex ait, Confido in
Deum meum, quia propter vnum calicem vini faciet
tecum misericordiam, & in præsentis seculo & in futu-
ro. Dicit ei Princeps latronum: Et ego confido in Deo,
quia ab hodie nemini malefacio. Et sic lucratus est senex
omne Collegium latronum.

Sic etiam S. P. N. Ignatius teste Maffeo lib. 1.
cap. 8. Non solùm venientes ad se benigno excipiebat
alloquio, sed etiam inuitatus interdum ab alijs ad præ-
dium, minimè recusabat accedere, mirum eo consilio,
vt ex re, & ex tempore, sumptâ occasione, qui se in Dei
gratiam terrestri pauissent cibo, eosdem ipse vicissim
spiritua-

367.

368.

369.